

บทที่ 7 บทสรุป

จากการศึกษาวิจัยบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาจังหวัดโดยศึกษาเฉพาะกรณีสภาจังหวัด เชียงใหม่ เพื่อต้องการที่จะศึกษาบทบาททางการเมืองของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ที่ปรากฏจริงเป็นอย่างไร และจะศึกษาเน้นไปที่บทบาทที่อยู่นอกสภา ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจากข้อจำกัดทางด้านการบริหารและการอยู่ใต้กฎระเบียบข้อบังคับ บางอย่าง ตลอดจนข้อจำกัดในเรื่องเวลาที่จะปฏิบัติหน้าที่ในสภาจังหวัดซึ่งทำให้สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ต้องปฏิบัติหน้าที่นอกสภาประกอบด้วย และบทบาทนอกสภานั้นจะส่งผลโดยตรงต่อประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนเองมากกว่าบทบาทในสภา ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดให้มากขึ้น ผู้วิจัยได้ตั้งตัวแปร หรือปัจจัยที่สำคัญต่อการดำเนินบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ คือ จะเห็นได้ว่าขณะสมาชิกสภาจังหวัดได้ก้าวเข้ามา มีบทบาททางการเมืองภูมิหลัง ในภาคราชการรับเลือกตั้งนั้นความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่เป็นตัวบุคคล และปัจจัยเรื่องเงินของผู้สมัคร เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ผู้สมัคร ได้รับเลือกตั้งมากกว่าปัจจัยด้านอื่น เช่น ในด้านนโยบาย และปัจจัยเหล่านี้จะก่อให้เกิดอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานในการเป็นตัวแทนในภายหลัง ซึ่งการศึกษาตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยอธิบายบทบาทการเป็นตัวแทนของสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ได้ชัดเจนมากขึ้น ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้สำหรับ การวิจัย

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกเอาสภาจังหวัด เชียงใหม่ เป็นจุดศึกษาเนื่องจากจังหวัด เชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีความเจริญรุ่งเรือง มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นของตนเอง มีสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมสูง เป็นจังหวัดที่มีความรุนแรงของปัญหาท้องถิ่นในชนบทสูง เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน จังหวัด เชียงใหม่มีประชากรมาก มีสถานศึกษามากและมีจำนวนสมาชิกสภาจังหวัดถึง 36 คน บทบาทสมาชิกสภาจังหวัดนั้น มีการดำเนินบทบาทค่อนข้างสูงในทางการเมือง ในการต่อรองกับฝ่ายบริหาร เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น นอกจากนี้ยังมีงบประมาณในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสูงจังหวัดหนึ่ง จังหวัด เชียงใหม่ เป็นศูนย์กลางทางด้าน เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของลานนา ดังนั้นเงื่อนไขเหล่านี้จะมีส่วนสัมพันธ์ต่อการศึกษารoles บทบาทของสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่

ความเป็นมาของสภาจังหวัด

สภาจังหวัดก่อรูปเป็นสถาบัน เมื่อ พ.ศ. 2476 ซึ่งมีหน้าที่เป็นเพียงที่ปรึกษา คณะกรรมการจังหวัด ไม่มีอำนาจในการควบคุมคณะกรรมการจังหวัด สามารถตั้งกระทู้ถาม ตรวจรายงานการประชุม ด้านงบประมาณ การแบ่งสรรเงินอุดหนุน ต่อมาได้มีการปรับปรุง

อำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนขึ้น แต่ยั้งฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาอยู่แต่ที่ไม่มีบทบาทอะไร จนกระทั่ง พ.ศ. 2497 สภาจังหวัดได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น และเพิ่มอำนาจให้สภาจังหวัดมีอำนาจควบคุมมากขึ้น โดยสามารถสอบถามข้อเท็จจริง การเสนอญัตติ และการตรวจตราข้อบัญญัติต่าง ๆ ดังนั้นฐานะของสภาจังหวัดจึงเปลี่ยนจากหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคมาเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ดำรงอยู่ใน 2 ฐานะ คือ เป็นหัวหน้ารับผิดชอบในฐานะตัวแทนของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และเป็นตัวแทนส่วนท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัด ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2498 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัดขึ้น ทำให้สภาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่มากขึ้น โดยเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายข้าราชการประจำเป็นฝ่ายองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ละฝ่ายมีอำนาจที่ต่างดูละซึ่งกันและกัน

ดังนั้นอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดจะมีอยู่ 2 ประการคือ

1. ทำหน้าที่นิติบัญญัติโดยการเสนอและพิจารณาร่างข้อบัญญัติจังหวัด
2. อำนาจในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร เช่น การตั้งกระทู้ถาม การสอบถามข้อเท็จจริง การเสนอญัตติในวงงานสภา และการเป็นคณะกรรมการสภาจังหวัด

จุดกำเนิดของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ที่มาจากการเลือกตั้ง ปัจจุบันที่กำหนดผลการเลือกตั้งมีความสำคัญต่อความคิดและการกระทำของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ในการดำเนินบทบาททั้งในและนอกสภาจังหวัดที่จะต้องพยายามรักษาความนิยมกับประชาชน เพื่อหวังผลการเลือกตั้งครั้งต่อไปและการจะก้าวไปเล่นการเมืองระดับชาติต่อไปในอนาคต จากการศึกษาประวัติภูมิหลังของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 36 คน พบว่า

1. ด้านอายุ พบว่าสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน ระหว่าง อายุ 36-45 ปี จำนวนร้อยละ 47.22 รองลงมาคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี จำนวนร้อยละ 19.44 ซึ่งลักษณะด้านอายุดังกล่าวจะส่งผลต่อการคล่องตัวของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ในการปฏิบัติหน้าที่ทั้งในและนอกสภา

2. ด้านการศึกษา พบว่า ร้อยละ 30.55 เป็นผู้มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีทยมศึกษาตอนปลายรวมทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งมีเท่ากัน แต่จากปรากฏการณ์ในสภาจังหวัดเชียงใหม่ ก็คือมีผู้สำเร็จในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีจำนวนร้อยละ 19.13 แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ที่มีระดับอุดมศึกษาที่ต่ำกว่านี้จะปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่บางท่านมีการศึกษาระดับพอสมควร แต่อาศัยประสบการณ์ในการทำงานและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนจำนวนมากหลายสมัย ติดต่อกันจึงทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

ตลอดจนถึงวิธีการแก้ไขความเดือดร้อนเหล่านั้น แต่หากสมาชิกสภาจังหวัด เป็นบุคคลที่มีทั้ง
วุฒิการศึกษาระดับสูงและมีความรู้ที่ย่อมจะส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่การ เป็นตัวแทนอย่างมี
ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในระหว่างดำรงตำแหน่งหน้าที่

3. ด้านอาชีพ พบว่าผู้มีอาชีพทางด้านค้าขายและดำเนินธุรกิจเป็นผู้ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการ ได้รับเลือกตั้งให้ เข้ามาเป็นสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ คือ จำนวน
ร้อยละ 69.44 รองลงมา คือผู้มีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวนร้อยละ 19.44 ซึ่งในเรื่อง
อาชีพที่จะส่งให้ เห็นว่าระบบการเงินเริ่ม เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของผู้เข้ารับ
สมัครการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด ดังจะเห็นได้ว่านักธุรกิจและผู้มีอาชีพค้าขายได้รับ
เลือกตั้งเข้ามา เป็นสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่มากกว่า อาชีพอื่นใด และฐานะความมั่นคง
ทางการเงินจะส่งผลต่อการ เป็นตัวแทนของประชาชน ในท้องถิ่น ในระหว่างดำรงตำแหน่ง
(ถึงแม้ว่าผู้มีอาชีพการค้าขายและธุรกิจบางคน ไม่มีกิจการขนาดใหญ่ และสถานที่ค้าขายก็อยู่นอกอำเภอ เมืองแต่บุคคลเหล่านี้ มีอยู่ในชุมชนก็จะมีตำแหน่งฐานะ เป็นผู้นำทางด้าน เศรษฐ
กิจของชุมชน เช่นกัน ซึ่งอาชีพเป็นสิ่งที่แสดงถึงความมีอันจะกิน ของสมาชิกสภาจังหวัด
เชียงใหม่

4. ด้านประสบการณ์ทางการเมือง พบว่าผู้มีประสบการณ์ โดยที่เคยเป็นสมาชิก
ชมรม กลุ่มหรือสโมสรต่าง ๆ ร้อยละ 61.77 ซึ่งมากกว่าผู้ไม่เคยมีประสบการณ์ ในกรณี
ไม่เคยเป็นสมาชิกชมรม กลุ่ม หรือสโมสรต่าง ๆ จำนวนร้อยละ 30.55 ซึ่งเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ ชอบยุ่งกับงานสังคมหรือสังกัดกลุ่ม ชมรม
หรือสโมสรมาก่อน และยังปรากฏว่าสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเคยได้รับการเลือกตั้ง
เข้ามาแล้วเกิน 2 สมัย มีถึงจำนวน 20 คน ซึ่งเป็นอัตราร้อยละ 55.56

การเลือกตั้งเป็นกลไกที่ได้มาซึ่งตัวแทน และเป็นกลไกที่เชื่อมโยงระหว่างตัว
แทนเหล่านั้นกับประชาชน ซึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่พบว่า การที่
ประชาชนผู้ออกเสียงเลือกตั้ง ได้พิจารณาถึงความพร้อมความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
จะเป็นบุคคลที่บ่งาย ใช้สะดวกและไม่ถือตัว โดยจุดหลักที่ประชาชนจะมองก็คือการที่
ผู้สมัครรายนี้จะสามารถช่วยเหลือตนเอง ได้มากน้อยเพียงใดมากกว่าจะเลือกผู้สมัครที่มี
วิจรรย์ญาณ ความรู้ ความสามารถที่ดีและไปปฏิบัติหน้าที่ในสภาจังหวัดอย่างอิสระโดยที่
ไม่ตะหนัถ ถึงความต้องการของประชาชนในเขตเลือกตั้ง ซึ่งจะมองเห็นได้ว่าการเลือกตัว
แทนของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ คือเลือกผู้ที่สามารถทำหน้าที่สนองตอบความต้องการ
หรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาใกล้ตัวหรือใกล้ชุมชนเป็นหลัก

ดังนั้นจุดกำเนิดในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนจะให้
ความสำคัญต่อคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้สมัคร คุณสมบัติส่วนตัวนี้ก็คือความสัมพันธ์ในระดับ
บุคคลต่อบุคคลระหว่างผู้สมัครกับประชาชนอันตีความว่าผู้สมัครต้อง เป็นที่กว้างขวาง
ประชาชนรู้จัก ผู้สมัครรายนั้นต้องออกไปหาประชาชน มีอิทธิพลที่ดี และเคยให้ความช่วย

เหลือชาวบ้านโดยเฉพาะในยามที่เดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาส่วนรวม การให้ความช่วยเหลือประชาชนทั้งในด้านการนำปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ไปแจ้งให้หน่วยงานทำรายการที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และบางครั้งก็จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรส่วนตัว เข้ามาช่วยเหลือ ดังนั้นคุณค่าของความเป็นลูกพี่ เพื่อนที่ให้การพบปะว่า ไม่ถือเนื้อถือตัว เป็นสิ่งที่แสดงความใกล้ชิดระหว่างประชาชนกับสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ นั่นก็นำไปสู่คุณค่าความ เป็นตัวแทนที่ดีของประชาชนผู้เลือกตั้งและจะเลือกผู้สมัครรายนั้นเข้ามาเป็นตัวแทนในที่สุด ซึ่งทัศนะทางด้านส่วนตัวและการปฏิบัติตามคุณค่าความ เป็นตัวแทนที่ดีนั้นจะเป็นส่วน หรือปัจจัยสำคัญต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่

นอกจากนี้ผลจากการที่มีคุณสมบัติส่วนตัวที่สอดคล้องกับระบบคุณค่าของสังคมไทยแล้ว คุณสมบัติส่วนตัวอีกประการหนึ่งของผู้สมัครสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ก็คือ การมีฐานะทางการเงิน ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งของผู้สมัคร และเป็นคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ในการครอบครองทรัพยากร) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ นั้นเงินเริ่มเข้ามามีบทบาทต่อความสำเร็จของผู้สมัครเป็นอย่างมาก โดยเราจะเห็นได้ว่าผู้ที่มียาสูบค้าขายและเป็นนักธุรกิจทั้งในเมืองและชนบท ต่างประสบความสำเร็จมากกว่าอาชีพอื่นในการเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ คือจำนวนร้อยละ 69.44 ของจำนวนสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด เมื่อการเงินเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้นดังจะเห็นจากจำนวนค่าใช้จ่ายของผู้สมัครและได้รับการเลือกตั้งมา บางคนต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความยากจนของประชาชน เป็นปัจจัยสำคัญว่า เงินก็เป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องปากท้อง ซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้าอย่างหนึ่งของประชาชน สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงความ เป็นตัวแทนว่าต้องสามารถ เป็นผู้ที่แก้ไขปัญหาทุกอย่างให้แก่ประชาชน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาส่วนรวม ดังนั้นตัวแทน เป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ทั้งนี้อาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคลเป็นหลัก ดังนั้น การเป็นตัวแทนของสจ. เชียงใหม่หากปฏิบัติตามค่านิยมทางสังคมก็คือการ เป็นอุปถัมภ์อย่างหนึ่งที่ต้องช่วยเหลือประชาชนให้มีโอกาสมากขึ้นในสังคม

ดังนั้นในเรื่องนโยบายในระหว่างการทำเสียงเลือกตั้งก็คือสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการเป็น "สัญญา" ระหว่างผู้รับการสมัครกับผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งว่าตนจะทำอะไรให้แก่ประชาชน ในการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน ความ เป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น มากกว่าความเป็นนโยบายที่วางไว้วาง ๆ ที่จะก่อให้เกิดเป็นนโยบาย สาธารณะที่ส่งผลให้กับประชาชนทั้งจังหวัด กลับเป็นสัญญาที่มุ่งผลต่อประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อผลตอบแทนเสียงเลือกตั้งในครั้งต่อไปหรือการก้าวเข้าไปสู่การปกครองเมืองระดับชาติ

ตั้งนั้นจุดกำเนิดหรือภูมิลำเนาของสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ที่ผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งได้ตั้งความหวังและการให้ความหมายการเป็น ตัวแทนของทั้งผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งและประชาชนผู้เลือกตั้งก็คือการเข้ามาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่ปัญหาส่วนตัว ไปจนถึงปัญหาของชุมชนเป็นหลัก ย่อมส่งผลต่อการดำเนินบทบาทของสมาชิก สภาจังหวัด เชียงใหม่ ในระหว่างดำรงตำแหน่ง ตั้งนั้นการจะมองบทบาทตัวเองในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และเข้าไปควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารก็ลดน้อยลงในความเป็นจริงสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ก็ทำหน้าที่ทั้งในการเป็นกลไกของสังคม ถึงแม้สมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ก็ไม่ได้ก้าวไป เป็นฝ่ายบริหารโดยตรง เพราะไม่มีอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายรองรับ สมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางหรือเป็นส่วนประสานระหว่างประชาชนกับทางราชการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพพอสมควร

จากประวัติภูมิหลังของสมาชิกสภาจังหวัด โดยทั่วไป ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขาย และเป็นนักธุรกิจ จึงทำให้ประชาชนโดยทั่วไปมักจะมองภาพพจน์ของสภาจังหวัดว่าเป็นสภาที่มุ่งหาผลประโยชน์ส่วนตัว และเป็นสภาที่รองรับในการจะก้าวเข้าไปสู่การเล่นการเมืองระดับชาติต่อไป ทำให้สมาชิกสภาจังหวัด ไม่ได้ให้ความสนใจกับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และไม่ทำหน้าที่การเป็นตัวแทนที่ดีเท่าที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะในเรื่องผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีการกล่าวว่าสภาจังหวัดคือ สภาผู้รับเหมาก่อสร้าง ซึ่งในเรื่องนี้จากการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ในระหว่าง พ.ศ. 2528-2531 พบว่า มวลเหตุจูงใจการที่ทำให้สมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ เข้ามาเล่นการเมือง ในระดับท้องถิ่นที่แตกต่างกันไปดังนี้

- (1) ประเภทเข้ามาเล่นการเมืองตามอุดมการณ์และต้องการจะช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่น
- (2) ประเภทเข้ามาเล่นการเมืองเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว
- (3) ประเภทเข้ามาเล่นการเมืองทั้งที่มีอุดมการณ์และการเสียสละและมุ่งหาผลประโยชน์ส่วนตัว (เช่นการเป็นทั้งสื่อพิมพ์ มุ่งหาประโยชน์ เรื่องการข่าว เพื่อความสำเร็จในชีวิตส่วนตัว)
- (4) ประเภทที่เข้ามาเล่นการเมืองเพื่อจะเข้าไปเล่นการเมืองระดับชาติต่อไป จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการวิจัยที่ได้รับจากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ส่วนใหญ่ที่เข้ามาทำหน้าที่การเป็นตัวแทนนั้น เพราะปรารถนาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการเข้ามาช่วยเหลือประชาชน แต่ส่วนหนึ่งก็เพราะเหตุผลส่วนตัวเข้ามามีส่วนประกอบ ดังนั้น ตั้งแต่จุดดำเนินการเข้ามารับการเลือกตั้ง สว. เชียงใหม่ต้องดำเนินบทบาทการ

เป็นตัวแทนที่มุ่งจะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน เป็นหลักแต่อย่างไรก็ตามคำยืนยันของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่บางท่าน ยังแสดงให้เห็นว่า ยังมีสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่บางท่านที่ยังมีอาชานเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง จากการดำรงตำแหน่งหน้าที่เป็นสมาชิกสภาจังหวัดนี้ สจ. เหล่านี้ยังมีพฤติกรรมที่ต่างกัน คือ

(1) เข้าไปเป็นผู้รับผลประโยชน์ จากการรับเหมาะจริง เพราะลักษณะการประกอบอาชีพ แต่ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนจากการดำรงตำแหน่ง สจ. บางครั้งผู้รับเหมาก่อสร้างที่เป็น สจ. ต้องเสียสละ และการทำการโดยมุ่งหวังผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

(2) เข้าไปเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างหรือเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลัง การรับเหมาก่อสร้าง เช่นมีญาติพี่น้อง หรือพรรคพวกเดี่ยวกัน สจ. ควรที่จะอาศัยตำแหน่งหน้าที่เข้ามาครอบงำผลประโยชน์ ส่วนตนเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจการค้า ซึ่ง สจ. พวกนี้จะมุ่งคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ดังนั้นจึงก่อให้เกิดการมีส่วนได้ส่วนเสียกับข้าราชการที่เกี่ยวข้อง หากมีเรื่องผลประโยชน์ที่ตกลงกันได้ และทำให้ข้าราชการที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริตดำเนินกิจการทุจริตได้ และประชาชนก็จะเป็นผู้สูญเสียผลประโยชน์

จากพฤติกรรมดังกล่าวเราถือได้ว่า เป็นพฤติกรรมในส่วนบุคคลและมีผู้ประพฤติปฏิบัติไม่มากนัก ดังนั้นการที่เราจะกล่าวว่าสภาจังหวัดเชียงใหม่เป็นสภาผู้รับเหมาก่อสร้างไม่เป็นสิ่งที่ถูกต้องเพียงแต่การกระทำของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่บางคน เท่านั้นที่อาจก่อให้เกิดผลเสียในภาพรวมของสภาจังหวัดเชียงใหม่ได้ หากมีผู้ที่มองในแง่ผลประโยชน์นี้

ดังนั้นสมมุติฐานในการศึกษานี้ ที่ว่าสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่อาศัยบทบาททางการเมืองเกื้อกูลผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนเอง จึงถูกต้อง จากประเด็นที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าคือการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดนี้สามารถที่จะ เป็นช่องทางที่ผู้มีอาชีพค้าขายและเป็นผู้หลักธุรกิจอาศัยผลประโยชน์ เกื้อกูลต่อด้านธุรกิจของตนเองได้ ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวนี้ ย่อมได้รับความเกรงใจจากข้าราชการที่เกี่ยวข้อง หากข้าราชการผู้นั้นมีความประพฤติในทางที่ไม่ถูกต้องไม่ควร เพราะหากทำไปกระทบถึงกิจการที่ไม่ถูกต้องหรือธุรกิจของ สจ. ผู้นั้น สิ่งที่ไม่ดีงามของข้าราชการผู้นั้นอาจจะถูกเข้ามาอุปราคาหรือเข้ามาเป็นภัยคุกคาม หรือสอบถามข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้การดำรงตำแหน่ง สจ. ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ สจ. คนนั้นได้เปรียบต่อข้าราชการคนอื่นในเชิงธุรกิจ เพราะสามารถเป็นผู้มีข้อมูล ทราบข่าวคราวและมีความสนิทสนมทางด้านส่วนตัวกับข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการเกื้อกูลในระหว่างเชิงการเมืองและเศรษฐกิจ ของบุคคลคนเดียวแต่ดำเนินสองบทบาท ย่อมจะแยกจากกันชัดเจนไม่ได้ ดังที่มีผู้ศึกษาว่าอำนาจทางการเมืองและอำนาจทางเศรษฐกิจ สามารถแลกเปลี่ยนกันได้ ซึ่งการเกื้อกูลในผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของ สจ. นี้ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่การเมือง ซึ่งเกิดขึ้นในสภาพลักษณะการเมืองไทยในทุกๆระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการเกื้อกูลดัง

กล่าวจะอยู่ที่ผลประโยชน์ตั้งกล่าวนี้กระทำโดยสุจริตตามลักษณะของการประกอบอาชีพหรือ การมุ่งจะก่อให้เกิดสุจริตเพื่อมุ่งหาแสงผลประโยชน์ส่วนตน คำตอบจากที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสภาจังหวัดเชียงใหม่

การปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นตัวแทนในสภา

เมื่อได้รับการเลือกตั้งเข้าไปในสภาแล้ว บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาจังหวัดได้ กำหนดตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับซึ่งเป็นบทบาทที่เป็นทางการ และจะต้องปฏิบัติหน้าที่ใน สภา โดยทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ สำหรับสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ได้ทำหน้าที่เป็นฝ่าย นิติบัญญัติตามความเป็นจริงในสภา คือ

(1) การเสนอร่างข้อบัญญัติจังหวัด สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ไม่เคยเสนอ ร่างข้อบัญญัติฉบับใดต่อสภาเลย

(2) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติจังหวัด เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องรายได้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และในการทำโครงการหรืองบประมาณชั้น ข้าราชการ เป็นผู้เสนอมาทั้งหมด หน้าที่ของ สจ. ก็เป็นฝ่ายพิจารณาคุมรายรับรายจ่ายของจังหวัด เชียงใหม่ทั้งหมด ซึ่งในทางปฏิบัติ สจ. เชียงใหม่ยังเห็นถึงบทบาทในการพิจารณา งบประมาณรายจ่ายหรือโครงการในท้องถิ่นที่ตนเองรับผิดชอบเป็นหลัก ทั้งนี้การพิจารณาโครง กรต่าง ๆ สจ. แต่ละเขตจะมีบทบาทในการดำเนินด้านของฝ่ายบริหารได้พอสมควร และ สจ. เป็นผู้รู้พื้นที่และรู้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนดังนั้น การพิจารณาโครงการ ต่าง ๆ จึงจะให้ความสนใจต่อปัญหาประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก

(3) การตั้งกระทู้ถาม และการสอบถามข้อเท็จจริง จากการดำเนินงานของ สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ตั้งแต่ พ.ศ. 2528-2531 ได้มีกระทู้ถามและการสอบ ถามข้อเท็จจริงจาก สจ. ในเขตต่าง ๆ จำนวน 57 เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่กระทู้จะมุ่งเน้นให้ เห็นถึงความเดือดร้อนในทางด้านต่าง ๆ ของประชาชนเป็นหลัก ทั้งนี้จะสะท้อนให้เห็นถึง การให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตั้งแต่ปัญหาส่วนตัวถึง ปัญหาของส่วนรวมของชุมชน

(4) ญัตติที่สอบถามงานในวงงานสภาจังหวัด จากการดำเนินบทบาทในขณะ ดำรงตำแหน่ง สจ. เชียงใหม่ พบว่า พ.ศ. 2528-2531 สจ. เชียงใหม่ได้มีญัตติสอบ ถามการดำเนินงานต่าง ๆ ในวงงานของสภาจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 94 เรื่อง ซึ่งจาก การพิจารณาในเนื้อหาสาระของญัตตินั้นได้สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและเอาใจใส่ของ สจ. เชียงใหม่ในเรื่องปัญหาเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลัก ว่าปัญหาต่าง ๆ ได้รับการ เข้าไปแก้ไขได้มากน้อยเพียงใดจากหน่วยงานทางราชการ จากิการเน้นบทบาทในการช่วย เหลือประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลักซึ่งจะเป็นภาพรวมของจังหวัดก็ตาม ทั้งนี้เพื่อผลการ รักษาความเสียหายของตนใน เขตเลือกตั้งไว้และเป็นการหาเสียงอย่างหนึ่งที่ตนเองจะก้าว

ไปเล่นการเมืองระดับชาติต่อไป ทั้งนี้ในการเสนอภาพรวมของจังหวัด เพราะสภาพปัญหาภายในจังหวัดไม่แตกต่างกันในเรื่องรายละเอียด แต่อย่างไรก็ตามก็มี สจ. ที่มุ่งจะเสนอญัตติที่เป็นปัญหาในท้องถิ่นของตนเองถึงจำนวนร้อยละ 46.62 จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติตามคุณค่านิยมของสังคม ในการเป็นตัวแทนที่ดี และความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ประชาชนของ สจ. เชียงใหม่

อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานในสภาแห่งนี้ เนื่องจาก สจ. เป็นบุคคลในท้องถิ่นและเป็นผู้ที่รับทราบปัญหาได้ดี มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประชาชนและข้าราชการดั่งนั้น ในทางปฏิบัติอย่างหนึ่ง ในความเป็นจริงของ สจ. เชียงใหม่ก็คือไม่นำปัญหาหรือความเดือดร้อนต่าง ๆ เหล่านี้ไปอภิปรายหรือตั้งเป็นกระทู้, ญัตติ ในสภา เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลา สจ. เหล่านี้จะไปพบหรือ เสนอหรือสอบถามปัญหาตลอดจนการดำเนินการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก ดั่งนั้นจึงเป็นวิธีการที่หลีกเลี่ยงหรือการตั้งตัวปัญหาในสภาและลักษณะกระทู้การสอบถามข้อเท็จจริง หรือญัตติต่าง ๆ จึงออกมาในลักษณะ เป็น เรื่องส่วนรวมที่เป็น เรื่องของจังหวัดมากกว่าการเสนอเฉพาะปัญหาท้องถิ่นของตนเองจริง ๆ

(5) คณะกรรมการสภาจังหวัดพบว่าจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันมีคณะกรรมการสภาจังหวัดทั้งหมด 13 คณะ และในทางการปฏิบัติที่เป็นจริง จากคำยืนยันในการสัมภาษณ์ของสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ได้แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการสภาจังหวัด เชียงใหม่บางคณะ ทำหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพพอสมควร เช่น คณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม หรือคณะกรรมการการคลัง ที่มีผลงานปรากฏอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม แต่คณะกรรมการฝ่ายอื่น ๆ ผลงานยังไม่ค่อยปรากฏออกมาอย่างชัดเจนและกระทำอย่างต่อเนื่อง

จากบทบาที่ดังกล่าวนี้ก็คือ บทบาทการเป็นฝ่ายนิติบัญญัตินี้ สมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ได้ดำเนินบทบาทหน้าที่ของตนเอง ที่สะท้อนภาพออกมาในการมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน โดยที่ตัวเองเป็นผู้ประสานงานระหว่างประชาชน และข้าราชการการดำเนินการในสภาจังหวัด อาจมีข้อจำกัดในตัวเองอยู่สมัยประชุมสามัญ และวิสามัญ ไม่มากนักในปีหนึ่ง ดั่งนี้ การดำเนินการในสภาจังหวัดในการเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเสนอข้อบัญญัติจังหวัด และควบคุมการตรวจสอบดำเนินงานของฝ่ายบริหารจึงกระทำได้อย่างไม่เต็มที่ หากไม่มีบทบาทของสภาเข้ามาช่วยเหลือ และจากกระทำหน้าที่ของสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ในสภาได้สะท้อนให้เห็นการเป็นตัวแทนในการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเลือกตั้ง ตั้งแต่ปัญหาส่วนตัวไปจนถึงปัญหาโดยส่วนรวมมากกว่าการจะทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติตามความหมายสาระที่บัญญัติในกฎหมาย ดั่งนั้น การเป็นตัวแทนจึงได้มุ่งเน้นการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก และตัวแทนใน ความหมายในเชิงคุณค่าสังคมไทย ก็คือ การเป็นผู้บงาย ช่วยเหลือประชาชนเมื่อมีปัญหา

แต่เดิมนั้น ไม่ถือตัว มีความเป็นพรรคพวกเดียวกัน ดั้งเดิมการเป็นตัวแทนจึงแสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่เท่ากันระหว่างสมาชิกสภาจังหวัดกับประชาชน โดยสมาชิกสภาจังหวัดจะมีลักษณะของความเป็น "ผู้ให้" ประชาชนจะมีลักษณะของ "ผู้รับ" (รับการช่วยเหลือในทุกด้าน ครอบคลุมที่ สว. ยังสะท้อนและมีพฤติกรรมที่ปรากฏไม่เชิงคุณค่าของการเป็นผู้ให้ เมื่อประชาชนร้องขอการเป็นตัวแทนที่ตึกก็ยังคงดำเนินต่อไป และโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งครั้งต่อไปก็มีมาก แต่อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่า สว. ผู้หนึ่งได้ปฏิบัติในทางที่เป็นปฏิปักษ์กับคุณค่าของความเป็นผู้ให้ สายใยความสัมพันธ์ที่เปราะบางดังกล่าวก็จะขาดลง การแสวงหาผู้มีคุณสมบัติในการเป็น "ผู้ให้" ของประชาชนรายใหม่เข้ามาเป็นผู้แทนตัวเองต่อไป หรือกรณีที่มี "ผู้ให้" มากกว่าผู้ให้รายเดิม ความสัมพันธ์ดังกล่าวก็อาจลึกลงได้ระหว่างประชาชนกับ สว. คนเดิม ดังนั้น จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวและสิ่งที่เกี่ยวข้องให้เกิดคุณค่าของความเป็นผู้ให้ รากฐานจริง ๆ ก็มาจากรากฐานทางด้านเศรษฐกิจก็จะเกี่ยวกับความยากจน และความไม่เท่าเทียมกันในสังคมที่กำลังพัฒนา เช่นสังคมไทย

นอกจากนี้ ในสภาจังหวัด เชียงใหม่ ในความเป็นจริงในการดำเนินบทบาทการเป็นตัวแทนของ สว. ในสภายังมีข้อจำกัดอีกคือ

1. ปัญหาความเป็นเอกภาพในสภาจังหวัด ทั้งนี้เกิดเพราะสาเหตุที่จุดกำเนิดของสมาชิกสภาจังหวัดที่มาจาก การเน้นคุณสมบัติส่วนบุคคลเป็นหลัก ความสามารถส่วนบุคคลทำให้ เขาได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ดังนั้นเมื่อเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในสภา จึงยึดติดกับอดีต และนอกจากนี้การที่การเลือกตั้งยังคงต้องมีพื้นฐานในการได้รับการลงคะแนนเสียงของประชาชนในเขตเลือกตั้งของตนเป็นหลัก ทำให้ สว. เชียงใหม่ยังคงให้ความสำคัญต่อปัญหาท้องถิ่นตนเองเป็นหลัก การรวมตัวเพื่อเป็นเอกภาพหรือการมองภาพลักษณะรวม ๆ จึงมีน้อย ทุกคนมีความคิดเห็นส่วนตัว การยึดติด "อดีต" จึงเกิดขึ้นใน สว. เชียงใหม่ การรวมตัวกันเป็นพันธมิตรที่เหนียวแน่นจึงไม่เกิดขึ้น นอกจากการรวมตัวอย่างหลวม ๆ เมื่อผลประโยชน์บางอย่างเพื่อช่วยเหลือกัน หรือการรวมตัว เพราะในลักษณะเป็นพรรคพวกที่สังกัดพรรคการเมือง จึงทำให้เกิดพรรคพวกเดียวกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อความเป็นเอกภาพ และการปฏิบัติหน้าที่ที่จะไปต่อรองกับฝ่ายบริหารหรือหน่วยงานต่าง ๆ และฝ่ายบริหารสามารถอาศัยความไม่เป็นเอกภาพนี้เอง เข้ามาบริหารงานในลักษณะที่พยายามยึดติดกับตัวบุคคลเป็นหลัก ดังนั้นการควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารจึงมีน้อย ประกอบกับการเน้นบทบาทการเป็นตัวแทนในการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนเป็นหลัก ย่อมส่งผลต่อความเป็นเอกภาพด้วย

2. ปัญหาในเรื่องพระราชบัญญัติกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาจังหวัด ซึ่งในเรื่องนี้เป็นปัญหาเรื่องโครงสร้างอำนาจหน้าที่ซึ่งมิได้ถูกกำหนดมาจากสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาจังหวัดอยู่ในฐานะของผู้ปฏิบัติหรือรับคำสั่งนั้น เพราะกฎระเบียบต่าง ๆ ในการดำเนินบทบาทหน้าที่นั้น ผู้ร่างและ

อนุมัติคือสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเมืองระดับชาติหรือผู้ออกคำสั่ง เป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ดังมี สว. ไม่มีสิทธิที่จะไปโต้เถียงหรือไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าวนี้ ไม่ได้ทราบใดที่กฎหมายยังให้อำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารระดับสูง ตลอดจนให้อำนาจการบริหารงานในส่วนข้าราชการประจำมากกว่าฝ่ายนิติบัญญัติ การดำเนินบทบาทในสภาจังหวัดย่อมมีข้อจำกัดในที่สุด

3. ปัญหาเรื่องข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ซึ่งรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบ ดังนั้นจึงส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดได้มาก

จากข้อจำกัดในการดำเนินบทบาทในสภาจังหวัด ประกอบกับจุดกำเนิดของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การที่ประชาชนเลือกบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิกสภาจังหวัด เพราะอาศัยคุณสมบัติส่วนบุคคล และการต้องมีคุณสมบัติของการเป็นตัวแทนตามระบบ คุณค่าทางสังคมคือ การเป็นผู้ให้ จึงทำให้ สว. ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือประชาชนอยู่ตลอดเวลา เมื่อประชาชนมีปัญหาขอความช่วยเหลือ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ภารกิจในการช่วยเหลือนอกสภาควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจะปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นตัวแทน และเพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาตนเองและสิ่งของของตนเอง เนื่องการเลือกตั้งในอนาคตต่อไป ในการปฏิบัติหน้าที่ สว. เชียงใหม่ พบว่า การปฏิบัติหน้าที่นอกสภานี้ไม่จำกัดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ซึ่งทุกเมื่อมีประชาชนมาขอความช่วยเหลือให้แก่ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สนองตอบกับความเป็นตัวแทนที่ดี โดยการช่วยเหลือใกล้ชิดประชาชน และการที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนด้วยที่สามารถติดต่อพบปะได้ตลอดเวลา ในการปฏิบัติหน้าที่นอกสภานี้ สว. เชียงใหม่ ได้กระทำโดย

1) ออกเยี่ยมเยียนพบปะกับประชาชน ซึ่งเป็นวิธีการที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญการเอาใจใส่ต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน จากการพบปะนี้จะได้นับกับปัญหาและรับทราบปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชน เมื่อพบปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะนำไปแจ้งให้ทักท้วงหรือข้าราชการที่เกี่ยวข้องได้ทราบปัญหา เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาคือ

2) การที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งหรือทั่วไปมาร้องขอความช่วยเหลือ ขอความเป็นธรรมหรือร้องเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่ประชาชนมีปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นปัญหาส่วนตัวและรวมถึงปัญหาของชุมชน

ซึ่งไม่ว่าทางปฏิบัติแล้ว เมื่อ สว. ออกไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในโอกาสต่าง ๆ เช่น ขึ้นบ้านใหม่, งานพิธีต่าง ๆ, ในการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านระดับอำเภอ, การประชุมสภาตำบลหรือการได้รับข้อร้องเรียนจากประชาชน เพื่อขอความเป็นธรรมหรือช่วยเหลือต่าง ๆ สว. เชียงใหม่ได้แก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้คือ

1. ให้ประชาชนทำเป็นลายลักษณ์อักษรมาพร้อมกับลงลายมือชื่อกำกับไว้ เพื่อจะ

นำไปเป็นหลักฐานยืนยันว่าปัญหาดังกล่าวประชาชนร้องเรียนจริง ไม่ใช่เป็นเรื่องโมเมขึ้นมา จากนั้นก็จะทำหนังสือโต้ไปพบข้าราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้มาแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ต่อไป

2. นำประชาชนที่ประสบปัญหาหรือมาร้องเรียน ไปพบข้าราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันที เพื่อให้ข้าราชการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาก

อย่างไรก็ตาม สจ. เชียงใหม่ ได้ให้ถ้อยคำยืนยันว่าในการพิจารณาให้ความสำคัญต่อปัญหาขึ้นอยู่กับความเร่งด่วนของปัญหาแต่ละอย่าง หากเป็นปัญหาเร่งด่วนก็จะนำไปพบข้าราชการทันที

3. การนำปัญหาเหล่านี้ไปดำเนินการในสภาต่อไป และขณะเดียวกัน มี สจ. บางคนที่มีอาชีพเป็นสื่อมวลชน ก็จะนำปัญหาดังกล่าวมาตีแผ่ให้ประชาชนได้ทราบในลักษณะเรียกร้องความสนใจ และเป็นการกระตุ้นข้าราชการและประชาชนได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว และปัญหาจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วขึ้น นอกจากนี้มี สจ. บางคนได้อาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวดังกล่าวกับ ส.ส. ในเขตเลือกตั้งที่ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรี ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการสั่งการให้ข้าราชการดำเนินการต่อไป

4. การช่วยเหลือไปตามกำลังความสามารถและความพร้อมของตนเอง ซึ่งในการช่วยเหลือทางด้านนี้ สจ. จะให้ความช่วยเหลือในทางด้านปัญหาส่วนตัว เป็นส่วนใหญ่ บางครั้งรวมถึงปัญหาส่วนรวม ซึ่งเท่าที่ผ่านมาพบว่า สจ. เชียงใหม่ก็จะให้ความช่วยเหลือประชาชนในรูปของการให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นส่วนใหญ่คือ ร้อยละ และรองลงมาคือช่วยเหลือในรูปของเงินทองร้อยละ และสุดท้ายคือ การให้ความช่วยเหลือเรื่องสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ จำนวนร้อยละ

ในการดำเนินการนอกสภาเหล่านี้ ย่อมจะส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นตัวแทน คือ การให้ความช่วยเหลือประชาชนทุกรูปแบบที่ เขามาร้องขอ ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญในทางปฏิบัติของสมาชิกสภาจังหวัด ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลโดยตรงต่อ สจ. ที่กระทำหน้าที่นี้คือ

1. เป็นผลต่อการได้พบปะกับประชาชนและรับทราบปัญหาโดยตรงของประชาชน ซึ่งจะทำให้ สจ. บรรลุถึงความเป็นแทนในเชิงบริการคือ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการนำปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ข้าราชการได้ทราบ และการจะได้ชี้แจงการทำงานบางอย่างของข้าราชการให้ประชาชนได้เข้าใจ

2. จากการรับทราบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จะทำให้ สจ. นำปัญหาเหล่านี้ ไปสอบถามหรือควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารคือ ฝ่ายข้าราชการต่าง ๆ ตลอดจนจนถึงการพิจารณาการให้ความสำคัญต่อโครงการที่หน่วยราชการเสนอมาในการพิจารณางบประมาณประจำปี

3. การปฏิบัติหน้าที่นอกสภาเป็นเครื่องที่แสดงให้เห็นว่า สจ. ได้ดำเนินบทบาทหน้าที่การเป็นตัวแทนในเชิงของคุณค่านิยมของการเป็น "ผู้ให้" ต่อประชาชน การช่วยเหลือ เอาใจใส่ความเป็นอยู่ ตลอดจนปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอยู่อย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนเป็นบุคคลที่平易近 ติดต่อกับได้สะดวก ไม่ถือตัว และจริงใจกับประชาชน สิ่งเหล่านี้จะเกิดผลต่อความรู้สึกที่ดีของคนไทย โดยเฉพาะประชาชนในชนบทว่า ผู้ที่คนเลือกไปเป็นตัวแทนได้ออกมาพบปะ มีความใกล้ชิดและความไว้วางใจต่อกัน ความใกล้ชิดและใช้วางใจนี้เอง จะทำให้ประชาชนได้ชื่นชอบ มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้ให้ว่า สามารถติดต่อ ให้ความช่วยเหลือแก่ไขปัญหาความเดือดร้อนของตนเองได้ สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งความผูกพันในลักษณะความรู้สึกที่ดี ที่ผู้รับ (ประชาชน) ที่มีต่อผู้ให้ (สจ.) ย่อมจะส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงให้ในการเลือกตั้งสมัยต่อไป

นอกจากนี้ ในกรณีที่ประชาชนมาร้องขอความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ผู้ที่สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหานั้นได้โดยตรง ก็คือ ข้าราชการในฝ่ายต่าง ๆ ฉะนั้นการอาศัยพึ่งพาข้าราชการจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการปฏิบัติหน้าที่นอกสภาจังหวัดมาก จากการศึกษาพบว่า เมื่อประชาชนมาร้องเรียนและขอความช่วยเหลือ สจ. เชียงใหม่ ก็จะนำปัญหาหรือประชาชนไปพบกับหน่วยงานหรือข้าราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในทางปฏิบัติเห็น หากสจ. คนใหม่รู้จักหรือมีความสัมพันธ์พิเศษในทางส่วนตัวกับข้าราชการไม่ว่าจะเป็นเพื่อนเดียวกัน เคยร่วมสถาบันศึกษาเดียวกัน จะส่งผลให้ปัญหาหรือความเดือดร้อนต่าง ๆ เหล่านั้นได้รับการแก้ไขหรือบริการที่ดีแก่ประชาชนที่ สจ. นำมาพบหรือ สจ. มาพบด้วยตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้หากมีการแก้ไขปัญหาไปด้วยดีก็จะส่งผลต่อความรู้สึกที่ดีของประชาชนต่อ สจ. คนนั้น แต่หากปัญหา ยังไม่ได้รับการแก้ไข สจ. ก็จะมีข้ออ้างว่า ได้ติดต่อให้หน่วยงานราชการมาแก้ไขปัญหานั้นแล้ว ซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นยังไม่ได้รับการแก้ไข ก็จะไม่ใช้ความผิดของ สจ. คนนั้นอีกต่อไป

จากบทบาทนอกสภาจังหวัดเชียงใหม่ของสมาชิกจังหวัดเชียงใหม่เห็น พบว่า ความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างบุคคลคือ ระหว่าง สจ. กับประชาชนและระหว่าง สจ. กับข้าราชการ มีส่วนสำคัญมากต่อการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ได้เงื่อนไขคุณค่าทางสังคมที่เป็นแบบอุปถัมภ์ ที่มีข้อแตกต่างในระดับสังคมระหว่างข้าราชการและประชาชน และมี สจ. เข้ามาเชื่อมอยู่ระหว่างกลางคือ อยู่เพื่อประชาชน แต่อยู่ได้ข้าราชการ

เมื่อเรามาพิจารณาในทางทฤษฎีในลักษณะการเป็นตัวแทน ในเชิงของการสนองตอบที่เรานำมาเป็นหลักในการศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ โดยนำความคิดของ Eulare และ Karps มาใช้ว่า องค์ประกอบการเป็นตัวแทน พบว่า

1. การเป็นตัวแทนตอบสนองในเชิงนโยบาย สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินบทบาทการเป็นตัวแทนในการแก้ไขปัญหาค่าต่าง ๆ ในเรื่องความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าจะทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งมีหน้าที่ในการออกนโยบายสาธารณะภาพรวม และการควบคุมตรวจสอบฝ่ายบริหาร การดำเนินบทบาทการเป็นตัวแทนในทางด้านนี้ นโยบายที่ทำให้มีผลต่อฝ่ายบริหาร (ข้าราชการ) ไปปฏิบัตินั้นจะเป็นปัญหาเรื่องปากท้อง ความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นหลัก โดยเฉพาะประชาชนในท้องถิ่น เขตเลือกตั้งของตัวเอง แทนที่จะเป็นนโยบายสาธารณะที่เป็นภาพรวมของจังหวัด และเนื่องจากการเป็นตัวแทนทางด้านนี้ได้รับข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วจึงทำให้สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้อย่างไม่เต็มที่มากนัก และบทบาทในการเป็นตัวแทนด้านนี้ยังไกลเกินกว่าที่ประชาชนจะเห็นผลประโยชน์ถึงตนเองได้ จึงทำให้สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ได้มุ่งไปเน้นหรือดำเนินบทบาทในการเป็นตัวแทนในเชิงบริการมากกว่าทางด้านนี้

2. การเป็นตัวแทนตอบสนองในเชิงบริการ จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินบทบาททางด้านนี้มาก ทั้งนี้เพราะจุดกำเนิดการเลือกตั้งเข้ามาเป็น สจ. นั้น เกิดจากการที่ประชาชนเชียงใหม่เลือกตั้งตัวแทน เพื่อจะให้ตัวแทนเหล่านั้นเข้ามาแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนให้แก่ตนเอง ทั้งในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เป็นปัญหาส่วนตัวและปัญหาของชุมชน ดังนั้น สจ. ต้องเป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือคุ้มครองประชาชนได้ และเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจกับความต้องการของประชาชน ในกรณีที่เป็นผู้ที่มอบหมายให้สะดวก ไม่ถือตัวและจริงจังกับประชาชน สจ. เชียงใหม่ได้ใช้หลักในเชิงคุณค่าทางสังคมไทย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นส่วนสำคัญในการติดต่อกับประชาชนหรือการเข้าไปร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการ เพื่อเข้าไปแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของประชาชนในด้านต่าง ๆ สจ. เชียงใหม่ไม่สามารถจำกัดเวลาในการปฏิบัติหน้าที่นอกสภาได้ เพราะทั้งนี้ สจ. ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่อยู่กับประชาชน เขตเลือกตั้ง ดังนั้นที่ผ่านมานี้ สจ. เชียงใหม่ จึงทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนโดยตอบสนองในเชิงบริการได้อย่างสมบูรณ์

3. การสนองตอบในเชิงจัดสรรผลประโยชน์ พบว่า ในการศึกษาในครั้งนี้ สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ได้มุ่งเน้นที่จะจัดสรรหาทรัพยากรในด้านต่าง ๆ เข้ามาเพื่อให้เกิดประโยชน์ในสิ่งที่เขตเลือกตั้งให้มากที่สุด โดยได้นำเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด, งบประมาณพัฒนาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, งบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้รับการจัดสรรจากทางรัฐบาลนอกเหนือจากเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเช่น โครงการ กสช. งบประมาณจากการบริจาคของฝ่ายต่าง ๆ และงบประมาณส่วนตัว ซึ่งการดึงงบประมาณในส่วนต่าง ๆ และทรัพยากรต่าง ๆ มาในลักษณะนี้ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ในเขตเลือกตั้งของตน เพื่อจะแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของประชาชน นอกจากนี้ในการนิยามงบประมาณประจำปี ของสมาชิกสภาจังหวัด เชียง

ใหม่กับแต่ละคนจะได้รับความสนใจในงบประมาณ ในเขตเลือกตั้งของตนเป็นหลัก ดังนั้น จะเห็นได้ว่าสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ได้แสดงบทบาทในการตอบสนองในการเป็นตัวแทนในเชิงจัดสรรผลประโยชน์อีกประการหนึ่งด้วย

4. การตอบสนองเชิงสัญลักษณ์ จากเท่าที่ผ่านมาตั้งแต่จุดกำเนิดการเข้ามาเป็นสมาชิกสภาจังหวัด เชียงใหม่ ผู้สมัครได้ทำหน้าที่ตอบสนองในเชิงคุณค่าทางสังคมไทยในการเป็นตัวแทนโดยมีลักษณะของ "ผู้ให้" ซึ่งเคยช่วยเหลือประชาชนมาก่อนและประชาชนได้คาดหวังว่า ผู้ที่ตนเลือกตั้งเข้ามาเป็นตัวแทนจะสามารถตอบสนองการเป็นตัวแทนของตนเองได้ โดยจะสามารถช่วยเหลือตัวเองและชุมชนได้ ในเมื่อเลือกบุคคลนั้นมาเป็นตัวแทนของเขา ซึ่งลักษณะความเชื่อที่ว่าตัวแทนเหล่านี้ ก็คือ ผู้ที่ตนเองจะพึ่งพาได้ในอนาคต ต่อมาเมื่อ สจ. เข้ามาดำรงตำแหน่งจะพบว่า ประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ หากมีปัญหาคความเดือดร้อนในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเป็นเรื่องของชุมชน ประชาชนก็สามารถเข้ามาพบตัวแทนของเขาเหล่านี้ ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า สมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ได้สนองตอบการเป็นตัวแทนในเชิงสัญลักษณ์ได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งทั้งนี้และทั้งนี้ ก็คือบทบาททางนอกสภาที่ประชาชนสามารถให้การแก้ไขปัญหาย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน และเป็นบทบาทจะสนองตอบคุณค่านิยมทางสังคมไทยได้เป็นอย่างดี ประชาชนสามารถขอความช่วยเหลือได้อย่างไม่จำกัด เวลาและสถานที่

ดังนั้น บทบาทนอกสภาจึงเป็นบทบาทที่สำคัญและเป็นบทบาทที่มีได้กำหนดไว้ในบทบัญญัติทางกฎหมายแต่อย่างใด ซึ่งในความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในระบบการเมืองในระดับสภาจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในทางทฤษฎีเราก็พบว่า การดำเนินบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ได้บรรลุถึงความเป็นตัวแทนทางด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ถึงแม้บางอย่างจะสมบูรณ์แบบก็ตาม

แต่ตัวแทนในเชิงความหมายของผู้วิจัยในปรากฏการณ์ทางการเมืองไทย ในระดับสภาจังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะของตัวแทนนั้นเกิดจากจุดกำเนิดในเรื่องความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก การยึดติดกับบุคคลเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในระบบการเมืองการเมืองไทย ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ปรากฏการณ์ที่พบเห็นการให้ความสำคัญในเรื่องบุคคลจะยังดำเนินต่อไปอีก ทั้งนี้เพราะอยู่ที่พื้นฐานค่านิยมและวัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาค การเกิดขึ้นในการเป็นตัวแทนของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ เกิดจากพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นหลัก และความสัมพันธ์ดังกล่าว เป็นความสัมพันธ์ที่ต่างระดับกันคือ ผู้ให้ และผู้รับ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือกับผู้ได้รับความช่วยเหลือ ไม่ว่าจะ เป็นลักษณะที่เป็นรูปธรรมหรือเป็นนามธรรมในเชิงคุณค่า ดังนั้นจุดกำเนิดของการเป็นตัวแทนในระดับสภาจังหวัดก็คือ สมาชิกสภาจังหวัดต้องเป็น "ผู้ให้" ประชาชนที่เลือกตั้งเป็นผู้รับ จุดกำเนิดนี้จะส่งผลต่อการเป็นตัวแทนในระหว่างการดำรงตำแหน่งด้วยคือ ตัวแทนเหล่านี้ต้องมุ่งดำเนินบทบาทตอบแทนหรือสนองตอบในเชิงคุณค่าที่ประชาชนผู้เลือกตั้งยึดถือถือก็คือ ต้อง

ช่วยเหลือในปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาชุมชน เมื่อได้รับการร้องขอ ในเรื่องต่าง ๆ หากตัวแทนเหล่านี้ยังคงสนองตอบได้ ไม่ว่าจะในเรื่องการอิงอำนาจหรือส่วน สังกัดอื่นเข้ามาช่วยเหลือประชาชน และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลยังใกล้ชิดความเป็น พวกพี่น้อง หรือผู้ให้ยังปรากฏในสายสัมพันธ์ดังกล่าว จะส่งผลต่อการลงคะแนนเสียงใน สมัยต่อไป หรือการตัวเข้าไปเล่นการเมืองระดับชาติต่อไป ความพะวงห่วงใยในปัญหาของ ประชาชนที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นเลือกตั้งตนเอง ของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ หรือสามารถ ช่วยเหลือประชาชนได้ เมื่อร้องขอความช่วยเหลือ ตลอดจนปฏิบัติงานในเชิงคุณค่าของ สังคมไทย ตลอดจนความคาดหวังที่ประชาชนจะได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกสภาจังหวัด ในฐานะที่เป็นผู้ด้อยคุณค่ากว่าเช่นนี้ การเป็นตัวแทนที่ปรากฏในทฤษฎีก็คือ การดำเนินบทบาทเป็นผู้อุปถัมภ์ของสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. พรรคการเมือง การพัฒนาประชาธิปไตยที่ถูกต้องก็คือ การพัฒนาจากระดับล่างไปสู่ระดับบน และ สจ. เป็นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างการเมืองระดับชาติกับประชาชน สจ. เป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด การแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่นโดยเฉพะความทุกข์ยากของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น หากพรรคการเมืองให้ความสนใจกับการเมืองระดับท้องถิ่นในระดับสภาจังหวัด การนำเอานโยบายของพรรคที่วางหรือกำหนดไว้จะนำไปปฏิบัติมากขึ้นทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการเมืองระดับชาติ พัฒนาการเมืองระดับท้องถิ่นขึ้นมากสู่การเมืองระดับชาติในอนาคต อี้อจะเป็นวิถีทางในการพัฒนาพรรคการเมืองให้เข้มแข็งและเป็นพรรคการเมืองของมวลชนอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พรรคการเมืองจะต้องให้ความสนใจในการเมืองระดับท้องถิ่น และจัดหาผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในนามของพรรคต่อไป

2. เกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัด โดยเน้นที่รูปแบบของตัวบทกฎหมาย ระเบียบแบบแผนต่าง ๆ หรือคำสั่งต่าง ๆ ที่ออกมาในลักษณะริรครอน อำนาจฝ่ายนิติบัญญัติในด้านต่าง ๆ ควรได้รับการแก้ไขเพื่อจะเป็นการพัฒนาองค์กรท้องถิ่นในรูปแบบนี้ให้พัฒนาและสามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ กฎระเบียบบางอย่างก็มีการล้ำสมัย และควรที่จะได้รับการพิจารณาแก้ไขโดยองค์การระดับชาติ คือสภาผู้แทนราษฎร โดยผ่านทางพรรคการเมือง ทั้งนี้เมื่อเวลาเปลี่ยนสถานการณ์ต้องเปลี่ยนตามดังนั้น กฎระเบียบบางอย่างเหมาะสมกับสมัยหนึ่งแต่อาจจะไม่เหมาะสมกับอีกสมัยหนึ่ง ประการสำคัญควรจะมีการลดบทบาท อำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารลงบ้างในกรณีที่เป็นการก้าวท้าวทางฝ่ายนิติบัญญัติ มติของสภาจังหวัดควรได้รับการสนใจและปฏิบัติตามอย่างจริงจัง หากไม่ปฏิบัติตามควรมีผลต่อหน้าที่ทางราชการด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เมื่อมีการแก้ไขการดำเนินงานในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ และการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารย่อมจะมีประสิทธิภาพและข้าราชการย่อมให้ความสำคัญต่อปัญหาที่นำเสนอ โดยฝ่ายนิติบัญญัติในระดับสภาจังหวัดมากขึ้น การพัฒนาองค์กรท้องถิ่นจะย่อมได้รับการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น

3. ทางด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากงบประมาณรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวนไม่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่รับผิดชอบ ดังนั้น การที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีประสิทธิภาพและดำเนินงานไปตามเป้าหมายของรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นนิติบุคคล ควรที่จะให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีการหารายได้เป็นของตนเอง เช่นการนำรูปแบบของธนาคารของเทศบาลเข้ามาปรับใช้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ทางหนึ่ง ตลอดจนการหารายได้โดยวิธีอื่น ๆ และ สจ. ควรจะเข้าไปมีบทบาทในเรื่องการบริหารงบประมาณให้มากกว่านี้ และลดบทบาทของฝ่ายบริหารลงบ้าง

4. ทางด้านตัวของสมาชิกสภาจังหวัด ควรที่จะมีการพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ทันกับภาวะเหตุการณ์ สจ. ต้องรอบรู้ มีความรู้ทั้งด้านความต้องการของประชาชน คือบทบาทนอกสภา และบทบาทในสภา สจ. ควรมีความแตกฉานในเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ของสภา เพื่อให้ได้ค่าเงินแทนหาได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ควรจะมีการให้คำตอบแทน สจ. ที่แน่นอน เช่น กรณีเงินเดือนเหมือน ส.ส. ซึ่งเหตุนี้จะเป็นแรงจูงใจอีกประการที่จะทำให้ผู้ที่มีภูมิทางการศึกษากระโจนเข้ามาสู่การเมืองในระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น ทางราชการควรจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานของ สจ. ให้ทราบรายละเอียด ในการปฏิบัติหน้าที่ของ สจ. เพื่อความมีประสิทธิภาพของ สจ. เอง

5. การควบคุมการใช้จ่ายเงินในระหว่างการเลือกตั้ง ต้องมีการควบคุมให้ปฏิบัติตามกฎหมายใช้อย่างเข้มงวด หากมีการตรวจสอบและมีหลักฐานพบว่ามีการใช้จ่ายเงินเกินกว่าที่จำนวนกฎหมายกำหนดควรจะมีการลงโทษสถานหนัก และพร้อมกันนั้น ควรจะมีการรณรงค์ให้ประชาชนได้ทราบผลเสียของการใช้เงินซื้อเสียง หรือผู้สมัครที่มุ่งใช้เงินเป็นหลักว่า การใช้เงินเปรียบเหมือนการลงทุนอย่างหนึ่งของนักธุรกิจ ผลเสียจะตามมาในอนาคตมีมากกว่าผลได้

ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อได้รับการแก้ไขและปฏิบัติตาม จะทำให้การเมืองในระดับท้องถิ่นระดับสภาจังหวัดมีประสิทธิภาพ และเป็นพื้นฐานทางการเมืองในระดับประชาชนไปโดยต่อไปในอนาคต.